

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Telecommarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 19 september 2016
Betreft Beantwoording vragen over roaming

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer antwoorden op vragen van lid Bosma (VVD) over de uitwerking van de Europese Commissie met betrekking tot het voorstel om de roamingkosten binnen de Europese Unie af te schaffen (ingezonden 9 september 2016, kenmerk 2016Z16281).

1

Bent u bekend met de voorgestelde uitwerking van de Europese Commissie van haar voornemen om de roamingkosten binnen de Europese Unie maar beperkt af te schaffen?¹

Antwoord

Ja, ik ben bekend met het voorstel.

Het voorstel is op 7 september jl. door de Europese Commissie uitgebracht, maar werd op 9 september weer ingetrokken. Het voorstel is een uitwerking van de verordening voor de Europese interne markt voor telecommunicatie die op 25 november 2015 werd vastgesteld en op 30 april 2016 in werking is getreden². Uw Kamer is geïnformeerd over deze verordening per brief van 9 november 2015³. In de verordening is vastgelegd dat vanaf 15 juni 2017 consumenten in de EU roamen tegen hun binnenlandse tarief (het zogenaamde *Roam Like At Home (RLAH)*), binnen de grenzen van normaal gebruik. Het ingetrokken voorstel van de Europese Commissie werkte uit wat onder normaal gebruik moet worden verstaan. Volgens de verordening moet de Europese Commissie deze uitwerking voor 15 december 2016 vaststellen. Het ingetrokken voorstel schreef voor dat telecombedrijven hun klanten in staat moeten stellen om tenminste 90 dagen per jaar en tenminste 30 dagen aaneengesloten te roamen tegen hun binnenlands tarief.

---

¹ <http://www.tagesschau.de/wirtschaft/eu-roaming-101.html>

² Verordening 2120/2015

³ Kamerstuk 24095-393

Volgens de Europese Commissie zou dit voldoende zijn voor 99% van de Europese reizigers. De Europese Commissie heeft aangekondigd met een aangepast voorstel te zullen komen in de week van 19 september. De inhoud daarvan is nog onbekend.

Overigens is in de verordening van 2015 bepaald dat buiten de grenzen van het normaal gebruik de consument voor roaming een beperkte toeslag zal gaan betalen bovenop het eigen binnenlandse tarief. Die toeslag moet telecombedrijven in staat stellen hun eigen kosten goed te maken en wordt gelijk gesteld aan het maximale groothandelstarief (momenteel 5 cent voor data en bellen, 2 cent voor sms). Deze toeslag geldt vanaf 30 april 2016 tijdelijk voor alle roamingverkeer, vooruitlopend op de invoering van RLAH op 15 juni 2017.

2

In hoeverre wordt er volgens u afdoende invulling gegeven door de Europese Commissie aan haar initiatief uit 2015 om de roamingkosten binnen de Europese Unie volledig af te schaffen?

Antwoord

Lidstaten en Europees Parlement hebben er in de verordening voor gekozen het principe van RLAH te beperken tot normaal gebruik. Dit is nodig om de kosten van RLAH voor telecombedrijven in de hand te houden en te voorkomen dat zij genoodzaakt zijn hun binnenlandse tarieven te verhogen om die kosten te dragen. Het voorkomt ook permanent en opzettelijk gebruik van buitenlandse sim-kaarten. Telecombedrijven mogen hun klanten onder het RLAH-regime immers enkel het binnenlandse tarief rekenen, maar moeten de eigenaren van buitenlandse netwerken wel een tarief betalen voor het gebruik van hun netwerken. Dit wordt het zogenaamde wholesale roamingtarief genoemd.

Lidstaten en Europees Parlement onderhandelen momenteel over de hoogte van de wholesale roamingtarieven die bedrijven elkaar maximaal mogen rekenen. U bent hierover geïnformeerd in een BNC-fiche⁴.

Een verlaging van deze plafonds is voor met name Noord-Europese telecombedrijven van belang. De wholesaletarieven moeten laag genoeg zijn om verliezen en binnenlandse prijsstijgingen te voorkomen en telecombedrijven in staat stellen te stellen RLAH gedurende een ruim aantal dagen toe te passen. Een verlaging van de plafonds kan echter niet onbeperkt gebeuren. Dit raakt aan de belangen van netwerken in (voornamelijk zuidelijke) lidstaten met veel inkomend reisverkeer. De plafonds moeten hoog genoeg blijven om de kosten van het gebruik van netwerken voor roaming te kunnen verhalen; te voorkomen dat binnenlandse tarieven op bezochte markten stijgen als gevolg van gedeerde roaminginkomsten; en te voorkomen dat de dynamiek op nationale markten – waar partijen zonder netwerk vrij moeten onderhandelen over toegang zonder een beroep te kunnen doen op gereguleerde tarieven - wordt verstoord. Het dienen van deze

---

⁴ BNC-fiche Verordening wholesale roamingmarkten, Kamerstuk 22 112 nr. 1204.

tegengestelde belangen vormt een uitdaging. Hieraan ten grondslag liggen verschillen in binnenlandse tarieven, onderliggende kosten en consumptie- en reispatronen tussen lidstaten. Zolang wholesale roamingtarieven niet laag genoeg kunnen zijn om onbegrensde RLAH mogelijk te maken zonder verliezen voor telecombedrijven en risico van binnenlandse prijsstijgingen, is het begrijpelijk wanneer RLAH wordt beperkt tot normaal reisverkeer. Voor een definitief oordeel wacht ik het nieuwe voorstel van de Europese Commissie voor het aantal dagen waarbinnen RLAH gaat gelden, en de uitkomst van de onderhandelingen over de maximale wholesale roamingtarieven, echter af.

3

Deelt u de opvatting, dat door de huidige uitwerking om gedurende 275 dagen per jaar nog gewoon de hoge roamingkosten in rekening te brengen, dat er voorlopig nog geen sprake is van een eengemaakte Europese digitale markt?

Antwoord

Zoals opgemerkt in het antwoord op vraag 1 is de uitwerking waaraan wordt gerefereerd ingetrokken door de Europese Commissie. Ten algemene merk ik op dat de eenmaking van de Europese digitale markt vele facetten kent. De Europese roamingwetgeving is bedoeld voor het faciliteren van normale reisbewegingen in de EU en maakt dat de consument meer profiteert van de interne markt. Zij is niet bedoeld voor het harmoniseren van nationale telecommarkten.

4

Wat is uw inzet om de voorgestelde uitwerking meer in lijn te brengen met de uitgangspunten uit 2015?

Antwoord

Tijdens de onderhandelingen over de maximale wholesaletarieven zet ik me in voor zo laag mogelijke tarieven. Dit geeft ook meer ruimte om het RLAH-principe zoveel mogelijk dagen per jaar te laten gelden, en zo de consumenten te laten profiteren.

(w.g.)

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken